

3. Tracy B. (2016) *Just Shut Up and Do It: 7 Steps to Conquer Your Goals*, Sourcebooks, Incorporated.

4. Nagribelna I.A, Sugeiko L.G., Melnychuk Y.Y. (2013) *Samostijna robota studentiv pid chas vy`vchennya metody`k ukrayins`koyi ta rosij`s`koyi mov: navchal`no-metody`chny`j posibny`k dlya studentiv vy`shhy`x navchal`ny`x zakladiv napryamu pidgotovky` «Pochatkova osvita»* [Independent work of students during the study of methods of the Ukrainian and Russian languages: a teaching and methodical guide for students of higher educational institutions in the field of training "Primary Education"] Kherson: KhSU, 147 p.

5. Siranchuk N.M. (2015) *Proces formuvannya leksy`chnoyi kompetentnosti molodshogo shkolyara u strukturi teoriiy movlennyevoyi diyal`nosti. [The process of forming the lexical competence of a junior high school student in the framework of the theory of speech activity]*. Zhytomyr Ivan Franko State University Journal (4 (82)). P. 72-76. ISSN 2076-6173[in Ukrainian].

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСІДАНЬ ПЕДАГОГІЧНИХ РАД

Керівник

Сіранчук Наталія Миколаївна

доктор педагогічних наук,
професор кафедри початкової освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,

Хоменко Анна Миколаївна,

студентка першого року навчання
магістерського рівня вищої освіти,
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна

amkhromenko.fpo23m@kubg.edu.ua

ORCID <https://orcid.org/0009-0002-3667-1343>

***Анотація.** У тезах висвітлено мету та завдання педагогічної ради школи, визначено основні функції, права та обов'язки зборів трудового колективу. Окреслено низку заходів, за які відповідає педагогічна рада та етапи підготовки й проведення засідань педагогічних рад.*

У ході формувального експерименту нашого дослідження було використано деякі творчі підходи й нестандартні розв'язання педагогічних проблем, деякі з них ми

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

презентуємо у тезах. Таким чином, поглиблення демократичних начал в організації внутрішнього шкільного управління пожвавлює діяльність такого колегіального органу управління, як педагогічна рада, в основі діяльності якої покладено принцип демократичних стосунків між керівниками школи, вчителями, учнями, їхніми батьками, представниками громадськості, їхньої творчої взаємодії під час вирішення різноманітних питань шкільного життя.

Ключові слова: педагогічна рада, педагогічний колектив, основні функції, права та обов'язки, етапи підготовки засідань.

Вступ. Для процесу становлення й розвитку нових відносин важливою є демократизація роботи такого постійно діючого дорадчого колегіального органу, як педагогічна рада.

Метою роботи педагогічної ради є вивчення явищ та процесів, удосконалення на цій основі діяльності школи, підвищення ефективності освітнього процесу та надання допомоги педагогам школи у виконанні соціального замовлення суспільства – виховання гуманістично зорієнтованої, всебічно розвиненої особистості оскільки «світові тенденції модернізації загальної середньої освіти характеризуються тим, що знання перестають бути головною метою навчання, натомість пріоритетного значення надають формуванню в учнів здатності користуватися знаннями, застосовувати їх у різноманітних життєвих ситуаціях» [5, с.72].

Виклад основного матеріалу дослідження та його результатів. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури виділяємо завдання педагогічної ради : - об'єднати зусилля педагогів школи у справі розв'язання проблем освітнього процесу, підвищення якості навчання і виховання учнів; - визначити цілі і перспективи діяльності педагогічного колективу; - сприяти адміністрації щодо впровадження в роботу педагогів досягнень психолого-педагогічної науки та передового досвіду навчання та виховання учнів.

Відповідно до положення про загальноосвітній навчальний заклад визначаємо *функції педагогічної ради* : - розглядати питання вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу; - обґрунтовувати пропозиції, що надходять від педагогів, організацій, підприємств, установ, про моральне і матеріальне заохочення учнів, застосування стягнень, залишення невстигаючих учнів для повторного навчання у тому самому класі або (за певних умов) переведення їх до наступного класу; - організувати роботу, пов'язану з підвищенням кваліфікації педагогічних працівників, розвитком їхньої ініціативності, впровадженням у практику досягнень науки і передового педагогічного досвіду; - розглядати інші питання діяльності педагогічних працівників.

Дослідження вітчизняних педагогів та аналіз педагогічної практики переконують, що обов'язки й права педагогічної ради школи дещо ширші. Так, до обов'язків педагогічної ради школи входять також : - затвердження навчальних планів, планів роботи гуртків, факультативів, секцій, методичних об'єднань, плану роботи педагогічної ради; - глибоке вивчення педагогічних процесів, їх аналіз, виявлення проблем, здійснення заходів щодо оптимального їх розв'язання; - вивчення стану викладання навчальних предметів, роботи методичних об'єднань, класів, груп подовженого дня, прийняття обґрунтованих рішень на основі системного підходу; - використання методів діагностики та прогнозування педагогічних процесів під час вивчення питань на засіданні педагогічної ради; - інформування педагогічного колективу про вивчення системи уроків чи системи роботи вчителів; - рекомендації випускникам школи до вступу в педагогічні вузи та середні

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

навчальні заклади; - погодження з органами опіки питання про опікунство, усиновлення та удочеріння, внесення пропозицій при позбавленні батьківських прав.

Важливо зазначити, що педагогічна рада має право : - заслуховувати звіт директора школи про стан навчально-виховного процесу; - вивчати окремі аспекти освітнього процесу за ініціативної підтримки більшості членів педагогічної ради; - висловлювати недовіру директорові школи та його заступникам щодо керівництва роботою педагогічної ради та школою загалом; - приймати рішення про вивчення і впровадження в практику кращого досвіду вчителів, класних керівників тощо; - вносити пропозиції про дострокову атестацію окремих учителів, присвоєння звань чи позбавлення їх у разі невідповідності якості роботи педагога одержаному званню; - залучати до вирішення спірних питань роботи школи раду школи, батьківський комітет, громадські організації, учнів, педагогічний колектив; - відмінити раніше прийняті рішення, упевнившись в їх передчасності, неправомірності, необґрунтованості; - надавати конкретну допомогу окремим педагогам у справі організації освітнього процесу.

У процесі дослідження ми з'ясували, що педагогічна рада, відповідає за такі заходи : - своєчасне та глибоке вивчення освітнього процесу, прийняття педагогічно доцільних заходів для його покращення; - об'єктивність оцінювання педагогічних явищ та процесів, роботи педагогів, обґрунтоване прийняття рішень; - гласність прийнятих рішень, якість та строки їх виконання; - систематичне інформування педагогів школи про хід реалізації прийнятих рішень, адже «організаційно-мотиваційний етап передбачає мобілізацію уваги, психологічну підготовку до навчальної діяльності, мотивацію учіння. Цей етап має бути динамічним» [4, с.7].

Робота педагогічної ради планується в довільній формі відповідно до потреб середнього загальноосвітнього навчального закладу. Члени педагогічної ради мають право виносити на її розгляд усі питання освітнього процесу. Кількість засідань педагогічної ради визначається їх доцільністю, але не менше чотирьох разів на рік. Головою педагогічної ради є директор школи. Ці основні функції і положення роботи педагогічної ради знаходять свій творчий розвиток у діяльності педагогічних колективів.

У практиці шкіл склалися такі етапи підготовки й проведення засідань педагогічних рад : - підготовка (програма підготовки, створення робочих груп, вивчення питання, попереднє обговорення доповіді, доведення основних проблем порядку денного до кожного учасника тощо); - проведення засідань педагогічної ради; - організація виконання рішень педагогічної ради.

Важливість кожного з названих етапів незаперечна й необхідність їх дотримання обов'язкова.

Однак педагогічні колективи критично переглядають практику проведення самого засідання педагогічної ради. Це пов'язано з тим, що традиційне проведення засідання з позиції демократизації має істотні недоліки. Наводимо основні з них : - обмежена кількість учителів, які беруть участь в обговоренні питання; - не завжди активно беруть участь в обговоренні питань запрошені на засідання (учні, батьки та ін.); - в умовах великих шкіл практично неможливо залучити кожного вчителя до підготовки питання, що виноситься на розгляд педагогічної ради.

Тому педагогічні колективи шкіл шукають різні шляхи підвищення ефективності засідань педагогічних рад.

Наводимо експериментальний приклад творчого підходу до нестандартного

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО СПРЯМУВАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

розв'язання педагогічних проблем. Засідання педагогічної ради в школі — це своєрідний вчительський семінар. Варто заздалегідь оголошувати про засідання педагогічної ради та озвучувати питання для обговорення. Кожне питання пронизане педагогічною ідеєю, керуючись якою, вчитель має проаналізувати свій досвід або досвід роботи колег. Так, для підготовки до педагогічної ради-семінару на тему «Стимулювання позитивного ставлення до навчання, розвиток пізнавальних інтересів» педагогам була запропонована програма, яка складалася з постулатів і запитань:

1. Любов до дітей – обов'язкова умова педагогічної культури. Щирість, сердечність, доброзичливість, теплота в ставленні до учнів є результатом тривалої роботи педагога над самовихованням почуттів. Чи виховуєте Ви в собі такі почуття і як це впливає на проведення занять і позакласної роботи?

2. Варто постійно формувати в учнів позитивні навички поведінки, запобігати появі шкідливих звичок. А як Ви формуєте позитивні навички, як це впливає на якість навчання?

3. Із захопленням учень вчиться тільки тоді, коли оволодіє найважливішими вміннями і навичками, за допомогою яких може здобувати нові знання. Як продукуєте в учнів мотивацію до навчання? Які форми, прийоми, засоби навчання застосовуєте?

4. Особистість вчителя – найважливіший засіб навчання, виховання та розвитку учнів. Чи стимулюєте позитивне ставлення учнів до навчання і як?

5. Основою будь-якої розумової педагогічної діяльності є знання дитячої психології, джерел впливу на дітей. Як Ви вивчаєте інтереси, вікові особливості, виховання дітей у сім'ї?

6. Пізнавальний інтерес дітей розвивається на занятті за допомогою певних методик, прийомів, засобів. Які методи розвитку пізнавального інтересу Вам відомі? Які з них використовуєте?

7. Справжня педагогічна творчість можлива тільки на наукових засадах. Книжки яких педагогів-дидактів і психологів про розвиток інтересу (мотивації) до навчання Ви читали? Які рекомендації вчених використовуєте в своїй практиці? Розкажіть про них колегам на педагогічній раді.

Висновки. Так, в процесі дослідження Педагогічна рада дослідної школи стала однією з форм збагачення кожного вчителя методикою педагогічного аналізу. Нові завдання педагогічної ради виявили потребу в новій методиці її підготовки й проведення. Основою такої методики стали: конкретна постановка мети, опора на ініціативу, самостійність і творчість кожного члена колективу, підвищення вимогливості до нього, перевірка виконання.

Особистість учителя не може однаково відповідати всім параметрам професії. Тому керівництву школи варто приділяти увагу вивченню творчої індивідуальності, аналізу сильних і слабких сторін кожного педагога. Це уможливить правильно розділити сили для розв'язання тієї чи іншої проблеми, максимально використовуючи творчий потенціал кожного у колективній діяльності.

List of References

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2006). Rekomendaciyi Yevropejs`kogo Parlamentu ta Rady` YeS. Resurs: Pro osnovni kompetenciyi dlya navchannya protyagom us`ogo zhy`ttya. [Recommendations of the European Parliament and the EU Council. Resource: On core competencies for lifelong learning] URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text
2. Tracy B. (2016) Personal Success (the Brian Tracy Success Library), AMACOM.
3. Tracy B. (2016) Just Shut Up and Do It: 7 Steps to Conquer Your Goals, Sourcebooks, Incorporated.
4. Nagribelna I.A, Sugeiko L.G., Melnychuk Y.Y. (2013) Samostijna robota studentiv pid chas vy`vchennya metody`k ukrayins`koyi ta rosijns`koyi mov: navchal`no-metody`chny`j posibny`k dlya studentiv vy`shhy`x navchal`ny`x zakladiv napryamu pidgotovky` «Pochatkova osvita» [Independent work of students during the study of methods of the Ukrainian and Russian languages: a teaching and methodical guide for students of higher educational institutions in the field of training "Primary Education"] Kherson: KhSU, 147 p.
5. Siranchuk N.M. (2015) *Proces formuvannya leksy`chnoyi kompetentnosti molodshogo shkolyara u strukturi teoriiy movlennyyevoyi diyal`nosti*. [The process of forming the lexical competence of a junior high school student in the framework of the theory of speech activity]. Zhytomyr Ivan Franko State University Journal (4 (82)). P. 72-76. ISSN 2076-6173[in Ukrainian].

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПОВЕДІНКОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ**

Керівник

Сіранчук Наталія Миколаївна

доктор педагогічних наук,
професор кафедри початкової освіти
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,

Івасюк Олександра Олегівна,

студентка першого року навчання
магістерського рівня вищої освіти,
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна

ooivasiuk.fpo23m@kubg.edu.ua

ORCID <https://orcid.org/0009-0000-8640-6279>